

[Udenrigsministeren]

Jeg er helt opmærksom på, at den omlægning, jeg lægger op til, og som jeg da stadig håber vi kan forhandle os frem til på et eller andet tidspunkt, når nu støvet får lagt sig efter dette og jeg får inviteret til morgenkaffe med Gammel Dansk, selvfølgelig vil forøge kravene til en administrativ indsats. Jeg forestiller mig da ikke, at man bare kan administrere en meget større bilateral bistand, uden at der er nogle flere mennesker, der er engageret i det, og det er der ikke noget forkert i, for effektiv administration af udviklingsbistand er, som allerede hr. Kjeld Philip slog fast i sin tid, en vigtig del af selve bistanden. Det finder vi sagtens ud af; der kommer ingen ideologiske slagsmål på det punkt.

Så spurgte hr. Riishøj: Hvordan går det egentlig med den handlingsplan, som skulle sikre, at vi får nogle flere ordrer hjem fra de multilaterale midler? Dertil kan jeg svare, at det faktisk går ret godt, og at vi på en række punkter har opnået resultater. Vi har f.eks. fået forøget antallet af danske medarbejdere i internationale organisationer. Allokeringen af midler til finansiering af danske multilaterale eksperter er kraftigt forøget; tidligere var det cirka et halvt hundrede millioner kroner, nu er vi helt oppe på over hundrede millioner kroner om året, og som noget nyt vil der i år blive sendt 4-5 danske junioreksperter til EF-Kommissionens delegationer i en række udviklingslande. Så har Udenrigsministeriet nu opbygget en projektdatabase, som på en hurtig og effektiv måde kan give danske virksomheder adgang til helt præcise informationer om markedet for multilaterale projekter, herunder også detaljer i de enkelte projekter, og vi vil bruge yderligere personaleressourcer til eksportfremme på en række af vore repræsentationer i byer, der er hjemsted for netop de multilaterale organisationer, plus i de udviklingslande, hvor projekterne bliver gennemført. Så er der nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af Udenrigsministeriet, Industri- og Handelsstyrelsen, Industrirådet, AI-Rådet og LO, som fra tid til anden mødes for netop at diskutere multilaterale leverancer.

Som fru Hanne Severinsen vist allerede var inde på, er det lykkedes at få trukket det fælles FN-indkøbscenter til København, og det er klart et resultat af indgående drøftelser med en række FN-organisationer, og jeg kan sige, at

alt i alt er vi nu nået frem til – de seneste tal, jeg har, er fra 1990 – at der var i alt 920 mio. kr. i ordre til danske virksomheder fra multilaterale organisationer. Det svarer til lidt over en fjerdedel af de midler, vi fra dansk side har givet i multilateral udviklingsbistand, så det er efterhånden lykkedes at få ganske mange ordrer dirigeret til Danmark, men det siger sig selv, at der er en øvre grænse for, hvor meget man kan få, og enhver ved, at vi i mange situationer også er ude i en svær konkurrence med de gamle kolonimagter, som selvfølgelig tit står med nogenlunde uigennemtrængelige mure på de markeder, hvor projekterne skal gennemføres, og derfor er der ingen tvivl om, at der ligger flere danske arbejdspladser i bilateral bistand, end der gør i multilateral bistand. Det er indiskutabelt, uanset hvor meget vi gør for at få slæberne smidt ind i de internationale organisationer, men igen: Det er ikke hovedargumentet for en omlægning, det er en bieffekt. Hovedargumentet er stadig, at Danmark i dag er i stand til at lave bilaterale projekter, som er mindst lige så gode som dem, der laves af FN-systemet, og som oven i købet i nogle tilfælde efter dansk opfattelse må siges at være bedre, fordi vi har vore egne kriterier at lægge til grund for, hvem vi skal samarbejde med, hvordan vi skal samarbejde, og hvilke betingelser der skal stilles.

Denne fordeling, som man altså nu vil holde fast på, blev indført helt tilbage i gamle dage, da man startede udviklingsbistanden med et lille beskedent sekretariat for teknisk samarbejde med udviklingslandene, hvor der ikke rigtig var ekspertise hverken i centraladministrationen eller i dansk erhvervsliv, når det gjaldt udviklingslandene. Dengang sagde man, at vi hellere måtte sende en stor del af de midler, vi afsatte, i en check til FN-systemet, fordi det var begrænset, hvad vi selv kunne. I dag er der altså ikke grund til den beskedenhed, og det er i virkeligheden lidt trist for de mange mennesker og de mange virksomheder, der både i den offentlige administration og i private virksomheder har oparbejdet et solidt kendskab til arbejdet i udviklingslandene. Det må være lidt trist for dem at høre, at man altså stadig mener det samme som i sin tid i 1950'erne, da alt dette startede, nemlig at vi ikke er dygtige nok selv, og at vi nok må sende helst halvdelen til FN-systemet, for de er bedre til det.